

Datum: Zeist, 26 april 2023
Betreft: Input commissiedebat Wijkverpleging 11 mei 2023

Geacht Kamerlid,

Op 11 mei a.s. spreekt u met de minister van VWS over wijkverpleging. Vorige maand publiceerde Actiz het rapport 'Wachten op wijkverpleging. Onderzoek naar de beschikbaarheid van wijkverpleging¹' met daarin de conclusie dat te veel mensen die wijkverpleging nodig hebben, niet terecht kunnen of minder zorguren krijgen dan gewenst. Het tekort aan wijkverpleging moet door anderen opgevangen worden, en deze zorg wordt vooral door de mantelzorgers opgevangen. MantelzorgNL merkt dagelijks aan de mantelzorglijn wat deze toegenomen druk met mensen doet én verwacht dat de druk op mantelzorgers toeneemt, omdat:

- dit Kabinet stuurt op het langer thuis wonen van ouderen;
- ziekenhuisopnames gericht zijn om mensen zo snel mogelijk naar huis te sturen;
- de mensen die langer thuis wonen, hebben een veel zwaardere en complexere zorgvraag.

Wilt u de minister vragen:

1. Deelt de minister de zorg dat als de wijkverpleging de zorg minder of niet kan leveren, dit de druk op mantelzorg onevenredig verhoogt?
2. Hoe zorgt de minister ervoor dat de mantelzorgers niet onevenredig wordt belast zolang de wijkverpleging niet op orde is?

Samenwerking informeel-formeel

We kunnen niet verwachten dat de arbeidsmarkttekorten in de zorg zomaar opgelost zijn. MantelzorgNL is van mening dat we er wel aan kunnen werken dat de gevolgen van de tekorten niet onevenredig bij de mantelzorgers komen te liggen. Op het moment dát de wijkverpleging in zicht is, zou meteen geïnvesteerd moeten worden in een goede samenwerking tussen de mantelzorgers (familie) die vaak al jarenlang voor de naaste heeft gezorgd, en de professional die daarop aansluit. In Smilde, Drenthe, zit de thuiszorgorganisatie Chalcedoon Zorg die de samenwerking formeel – informeel als uitgangspunt van de bedrijfsfilosofie heeft genomen en de cliënt en diens mantelzorgers uiterst serieus neemt in het zorgplan.

¹ <https://www.actiz.nl/de-vraag-naar-wijkverpleging-veel-groter-dan-het-aanbod>

Echter, in het WOZO-debat van maart jl., gaf minister Helder als antwoord op een vraag van Kamerlid mevrouw Pouw dat indien er knelpunten zijn in het leveren van overbruggingszorg, de cliënt of naaste uiteraard contact kan opnemen met de zorgaanbieder of het zorgkantoor om die knelpunten weg te nemen. Als optie noemt de minister het inschakelen van een andere zorgaanbieder. Gaat dit straks de praktijk worden? Dient de cliënt of de naaste familie straks zelf standaard alternatieve zorg te regelen, bij personeelstekort? Bijvoorbeeld als straks in de zomer de roosters niet rondkomen net als in 2022, mantelzorgers zelf moeten gaan shoppen bij andere zorgaanbieders die net zo onder druk staan? Leggen we op deze manier niet nóg meer druk bij de mantelzorg? Wilt u de minister vragen:

3. Is het advies van de minister dat indien de zorg afschaalt, terwijl er wel zorg noodzakelijk is, de cliënt of diens mantelzorg zelf alternatieven dient te gaan regelen? En hoe ziet de minister de rol van de zorgverzekeraar voor het organiseren van alternatieven?

tot slot:

4. Wanneer voorziet de minister een reactie op het rapport van de RVS 'Anders leven en zorgen' waarin de Raad oproept beroepskrachten meer samen te laten werken met het netwerk van hulpvragers?²
5. En ziet de minister mogelijkheden in het 'Investeringsakkoord opleiden wijkverpleging', om daar juist verbeteringen voor elkaar te krijgen in de samenwerking informeel – formeel op de werkvloer en het financieren van projecten die daarop aansluiten mogelijk te maken?

Wij wensen u veel succes bij uw inbreng. Bij vragen kunt u contact met mij via e.hendriks@mantelzorg.nl of 06-39112544.

Met vriendelijke groet,

Esther Hendriks,
Bestuurder MantelzorgNL

² <https://www.raadrvs.nl/documenten/publicaties/2022/05/19/anders-leven-en-zorgen>